

ZDRAVENMEDIATOR

"ДА ПОГОВОРИМ ЗА ПРЕДПАЗВАНЕ ОТ БОЛЕСТИ"- ПРАКТИЧЕСКО РЪКОВОДСТВО ЗА ИМУНИЗАЦИИ

Семинар за журналисти

Експертното мнение
за ползата от ваксините и възможните нежелани реакции след
ваксинация и теория на конспирацията

5-7 юли, Хисар, Сана хотел

Л. Маринова, К. Пармакова, М. Кожухарова

ВЪВЕДЕНИЕ

- Независимо от наличието на ефективни ваксини срещу някои заразни заболявания, те все още представляват проблем в съвременното общество. Причините са комплексни, но ключов фактор е ниският имунизационен обхват сред т.н. **труднодостъпни групи** от населението

- В различните европейски държави:

- споделящи антиваксинални възгледи
- членове на религиозни общества
- колебаещи се родители

- В България:

- роми – най-многобройната група, поставена в риск
- споделящи антиваксинални възгледи

ЦЕЛ

да се извърши езикова и културна адаптация на европейски материали, отнасящи се до:

- начина на общуване между здравните специалисти и пациентите;
- ползите и рисковете от ваксините и имунизациите;
- въпросите, свързани с имунизациите, които пациенти и родители често задават на здравните работници

и обединяването на тези материали в практическо ръководство за имунизации.

Практическото ръководство е предназначено за здравни работници и здравни медиатори от европейските страни-членки в стремежа им да мотивират родителите да предпазват здравето на своите деца чрез имунизации.

ЗАДАЧИ

- Превод, адаптация и тестване на практическото ръководство в четири пилотни страни-членки на Европейския съюз (ЕС): България, Румъния, Словакия и Унгария.
- Отпечатване на ръководството на съответния език и разпространението му в здравната мрежа на пилотната държава.
- Превод, адаптация, отпечатване и разпространение на ръководството и в останалите страни-членки на ЕС.

МЕТОДОЛОГИЯ

Проектът е на Европейски център за профилактика и контрол на заболяванията (ECDC) и Световна здравна асоциация по комуникации (WHCA Ltd).

Участници в проекта от България са:

- Сдружение “Национална мрежа на здравните медиатори” - партньор на ECDC и WHCA Ltd като координатор на проекта от българска страна;
- експерти от отдел ЕНЗБ на НЦЗПБ - консултанти по превода и адаптацията на ръководството и участници в сформирането и провеждането на фокусни групи (ФГ) за тестване на ръководството.

МЕТОДОЛОГИЯ

Преведеното и адаптирано ръководство е оценено от общо 28 лица, 24 от които са разпределени в 4 дискуссионни ФГ, както следва:

- специалисти в областта на имунопрофилактиката:

- епидемиолози
- общопрактикуващи лекари, педиатри и здравни медиатори
- представители на т.н. “труднодостъпни” групи от населението, в конкретния случай – роми

- представители на медиите:

- журналисти

Ръководството е оценено и от:

- родители, избрани на случаен принцип

- чрез провеждане на индивидуални интервюта и
- попълване на въпросници.

РЕЗУЛТАТИ

В практическото ръководство са представени:

1. Препоръки на родители (баба /дядо); настойник към здравните работници/ здравните медиатори:

- Правете това, което препоръчвате на другите да правят.
 - Ако не сме ваксинирани, кажете ни какви рискове крие това за нас.
 - Разказвайте ни истински истории и споделяйте с нас научни факти.
-
- Информирайте ни за евентуалните странични реакции и отделяйте време да изслушате притесненията ни по този въпрос.
 - Ако вече сме имунизирани, не ни пренебрегвайте.
 - Не пренебрегвайте нашите усилия да научим нещо повече.
 - Направете имунизацията по-леснодостъпна и по-малко стресираща.
 - Приемете, че някои от нас може би имат нужда от повече време да вземат решение, отколкото други.
 - Помогнете ни да обогатим познанията си по въпросите, свързани с имунизациите.

РЕЗУЛТАТИ

2. Препоръки на експертите по социален маркетинг, здравна промоция и медии към здравните работници/ медиатори:

- Обърнете повече внимание на диалога с родителя.
 - Фокусирайте диалога върху позицията „да бъдеш защитен“.
 - Направете местата за имунизация достъпни и приветливи.
-
- Изградете и затвърдете имунизацията като социална норма - давайте за пример хората, които приемат имунизациите.
 - Покажете, че отказа да бъдеш имунизиран е социално неприемлив.
 - Уверете се, че всяко решение на хората да останат неимунизирани е осъзнато решение.
 - Използвайте медиите като застъпници на нуждата да си защитен и да защитаваш.
 - Активно се противопоставяйте на дезинформацията.

РЕЗУЛТАТИ

3. Препоръки на експерта по ваксини и колегата здравен работник към здравните работници/ медиатори:

- Актуализирайте познанията си за имунизациите.
 - Поддържайте уменията си, за да осигурите безопасно прилагане на ваксините.
-
- Подобрете уменията си за общуване.
 - Използвайте работа в екип и уютна среда, за да осигурите информация и да отговорите на притесненията.
 - Насочвайте родителите към надеждни източници на информация.

РЕЗУЛТАТИ

4. Препоръки на т. нар. „труднодостъпни“ групи от населението към здравните работници/ медиатори:

- Послания на групите в неравностойно социално положение

- Научете повече за нас.
 - Преформулирайте „труднодостъпни“ като „слабо обхванати“ групи.
 - Погледнете на имунизациите като на част от по-обширни предизвикателства на здравната система.
-
- Интегрирайте ни в общите програми.
 - Включете ни във всички етапи на програмите за интеграция и по-добро здраве.

РЕЗУЛТАТИ

4. Препоръки на т. нар. „труднодостъпни“ групи от населението към здравните работници/ медиатори:

- Създайте управление на здравните системи, което да е по-приобщаващо.
- Здравните медиатори и другите здравни работници в общностите са важна подкрепа за нас, но те също имат нужда от подкрепа.

- Бъдете достъпни и ни уважавайте.
- Въздържайте се от действия, на които би могло да се погледне като подкупване за получаване на съгласие.

• Препоръки на хомеопати и привърженици на природната медицина:

- Разберете ни по-добре.
- Вслушайте се в нашите притеснения – дайте ни време.

РЕЗУЛТАТИ

5. Причини за ефективна защита:

- В тази част на ръководството се прави кратък преглед на постиженията в борбата с ваксинопредотвратимите заболявания (ВПЗ) в България и в света, като се обръща внимание на следните въпроси:

- Ваксините намаляват тежките последствия от болестта.
- Ваксините са безопасни и ефективни: заболяванията, от които те предпазват могат да причинят трайни увреждания, дори смърт.
- Ваксините предпазват всички.
- Безопасност на ваксините.
- Постижения в борбата с ВПЗ в света.
- Примери с актуални ВПЗ в Европа – напр. морбили.

РЕЗУЛТАТИ

6. Полезна информация в помощ на разговорите с родителите:

- Отворено писмо относно имунизационната политика.
- Как работят ваксините.
- Имунизационни схеми.
- Информация за ваксините, проследяване на имунизациите и напомняния.

- Имунизация:
 - Преди имунизацията – въпроси и отговори;
 - Информация за родители, касаеща процеса на имунизация;
 - Информация за родители, отказващи или отлагащи имунизацията.

РЕЗУЛТАТИ

7. Често задавани въпроси: разговаряйте с родителите за имунизациите в кърмаческата и детската възраст.

- Аутизъм.
- Брой на имунизациите.
- Състав на ваксините.

8. Полезни връзки

- Истински истории.
- Списък с избрани източници на достоверна информация за ваксините и имунизациите.
- Списък с публикации.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- Езикът, на който са написани материалите в ръководството е разбираем и достъпен за различните фокусни групи.
- Информацията, която се съдържа в ръководството е полезна и значима.

- Обемът информация е достатъчно голям, а обясненията са подробни.
- Представените факти за ваксините и имунизациите са научнообосновани и са подкрепени с достоверни примери.

Да поговорим за предпазване от болести!

Детските имунизации

информация на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC)

Практическо ръководство за имунизации на ECDC

Как действат ваксините?

1. Ваксините съдържат многократно отслабени вируси/ бактерии или само частици от тях.
2. При въвеждането на ваксината в тялото, имунната система реагира с изработването на антитела с цел да елиминира причинителя на заболяването (вируси/ бактерии) и да предотврати появата на инфекцията.
3. По-късно, при среща на детето с вируса/ бактерия, имунната му система ще разпознае инфекциозния агент и ще произведе правилните антитела спрямо него.
4. Успешното приложение на ваксините в България е довело до изчезването на заболявания като дифтерия и полиомиелит (детски паралич).

Задължителни и безплатни ваксини за децата в България

Ваксина	Предпазва от:
Рекombинантна хепатит В ваксина (HBV)	заболяването хепатит В
БЦЖ ваксина (BCG)	заболяването туберкулоза
Комбинирана петкомпонентна ваксина срещу дифтерия, тетанус, коклюш с ацелуларна компонента, инактивирана полиомиелитна ваксина, коногирана хемофилус инфлуенце тип В- ваксина (DTaP-IPV-Hb)	заболяванията дифтерия, тетанус, коклюш (магарешка кашлица), полиомиелит (детски паралич) и хемофилус инфлуенце тип В инфекции
Коногирана пневмококова ваксина (PCV)	пневмококови инфекции
Комбинирана трикомпонентна морбили-паротит-рубеола ваксина (МПР, MMR)	заболяванията морбили (дребна шарка), епидемичен паротит (заушка) и рубеола
Комбинирана четиркомпонентна ваксина дифтерия-тетанус-коклюш с безклетъчна компонента - инактивирана полиомиелитна ваксина (DTaP-IPV)	заболяванията дифтерия, тетанус, коклюш и полиомиелит
Комбинирана двукомпонентна ваксина (Td)	заболяванията тетанус и дифтерия

Имунизационен календар на Република България								
Навършена възраст	DTaP	IPV	НВ	MMR	Td	HBV	PCV	BCG
При раждане						Да		
На 1 месец						Да		
На 2 месеца	Да	Да	Да				Да	
На 3 месеца	Да	Да	Да				Да	
На 4 месеца	Да	Да	Да				Да	
На 6 месеца						Да		
На 7 месеца								Да3
На 12 месеца							Да2	
На 13 месеца				Да				
На 16 месеца	Да1	Да1	Да1					
На 6 години	Да	Да						
На 7 години								Да4
На 11 години								Да4
На12 години				Да	Да			
На 17 години					Да			Да4

- 1 Не по-рано от 1 година след 3-та доза
- 2 Не по-рано от 6 месеца след 3-та доза
- 3 Само при деца без белег след БЦЖ в родителен дом и при отрицателна проба Манту
- 4 След отрицателна проба Манту

Министерство на здравеопазването

Национален център
по заразни и паразитни болести
София, България

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА НА
ЗДРАВНИТЕ МЕДИАТОРИ

Да поговорим за предпазване от болести!

Детските имунизации

информация на Европейския център за превенция
и контрол на заболяванията (ECDC)

Практическо ръководство за имунизации
на ECDC

Как действат ваксините?

1. Ваксините съдържат многократно отслабени вируси/ бактерии или само частици от тях.
2. При въвеждането на ваксината в тялото, имунната система реагира с изработването на антитела с цел да елиминира причинителите на заболяването (вируси/ бактерии) и да предотврати появата на инфекция.
3. По-късно, при среща на детето с вируса/ бактерия, имунната му система ще разпознае инфекциозния агент и ще произведе правилните антитела спрямо него.
4. Успешното приложение на ваксините в България е довело до изчезването на заболявания като дифтерия и полиомиелит (детски паралич).

Министерство на здравеопазването
Национален център
по заразни и паразитни болести
София, България

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА НА
ЗДРАВНИТЕ МЕДИАТОРИ

Да поговорим за предпазване от болести

Задължителни и безплатни ваксини за децата в България

Ваксина	Предпазва от:
Рекомбинантна хепатит В ваксина (HBV)	заболяването хепатит В
БЦЖ ваксина (BCG)	заболяването туберкулоза
Комбинирана петкомпонентна ваксина срещу дифтерия, тетанус, коклюш с ацелуларна компонента, инактивирана полиомиелитна ваксина, конюгирана хемофилус инфлуенце тип В- ваксина (DTaP-IPV-Hib)	заболяванията дифтерия, тетанус, коклюш (магарешка кашлица), полиомиелит (детски паралич) и хемофилус инфлуенце тип В инфекции
Конюгирана пневмококова ваксина (PCV)	пневмококови инфекции
Комбинирана трикомпонентна морбили-паротит-рубеола ваксина (МПР; MMR)	заболяванията морбили (дребна шарка), епидемичен паротит (заушка) и рубеола
Комбинирана четирикомпонентна ваксина дифтерия-тетанус-коклюш с безклетъчна компонента - инактивирана полиомиелитна ваксина (DTaP-IPV)	заболяванията дифтерия, тетанус, коклюш и полиомиелит
Комбинирана двукомпонентна ваксина (Td)	заболяванията тетанус и дифтерия

Министерство на здравеопазването
Национален център
 по заразни и паразитни болести
 София, България

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА НА
ЗДРАВНИТЕ МЕДИАТОРИ

Да поговорим за предпазване от болести

Имунизационен календар на Република България

Навършена възраст	DTaP	IPV	HiB	MMR	Td	HBV	PCV	BCG
При раждане						Да		
На 1 месец						Да		
На 2 месеца	Да	Да	Да				Да	
На 3 месеца	Да	Да	Да				Да	
На 4 месеца	Да	Да	Да				Да	
На 6 месеца						Да		
На 7 месеца								Да3
На 12 месеца							Да2	
На 13 месеца				Да				
На 16 месеца	Да1	Да1	Да1					
На 6 години	Да	Да						
На 7 години								Да4
На 11 години								Да4
На 12 години				Да	Да			
На 17 години					Да			Да4

- 1 Не по-рано от 1 година след 3-та доза
- 2 Не по-рано от 6 месеца след 3-та доза
- 3 Само при деца без белег след БЦЖ в родителен дом и при отрицателна проба Манту
- 4 След отрицателна проба Манту